

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.187/2015/3 szám

A Szegedi Ítéltábla dr. Makó Sándor ügyvéd által képviselt felperesnek - a dr. Cserpák Judit ügyvéd által képviselt alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása és egyéb iránt indított perében a Kecskeméti Törvényszék 2015. január 22. napján kelt 8.P.22.073/2014/4. számú ítélete ellen az alperes 6. sorszáma alatt benyújtott fellebbezése alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S

A peres felek házastársak voltak. A házasságukból született **(gyermek neve)** nevű közös gyermekük 2012. július 6-án elhalálozott. A felek - közös döntésük alapján - gyermekük hamvait a család otthonául szolgáló **(település neve, ingatlan címe)** szám alatti ingatlanban, a gyermek volt szobájában helyezték el. Időközben a peres felek kapcsolata megromlott, életközösségük megszakadt, és a felperes 2012. szeptemberében elköltözött a volt közös lakásból. Ezt követően kegyeleti jogát gyakorolni visszajárt a **(ingatlan címe)** szám alatti ingatlanba. Az alperes 2013. októberében az ingatlanon zárat cserélt, majd a lakóházat értékesítette, és 2014. júniusában jelenlegi lakóhelyére költözött. Itt egy szobát berendezett elhunyt gyermeke ingóságával, és ebben a szobában helyezte el a hamvakat.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes megsértette személyiségi jogát kegyeleti joga gyakorlásának korlátozásával, mivel kizárólag az alperes engedélyével és hozzájárulásával látogathatja gyermeke hamvait. Kérte továbbá az alperest a jogsértés megszüntetésére kötelezni akként, hogy a hamvakat köztemetőben helyezték el közös költségen. Azt nem vitatta, hogy közösen döntöttek a hamvak otthoni elhelyezéséről, hangsúlyozta azonban, hogy ekkor még egy családot alkottak, közös háztartásban éltek, az időközben bekövetkezett változások miatt viszont már nem tudja kegyeleti jogát a korábbiaknak megfelelően gyakorolni.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, a gyermek végakarátát teljesítve döntöttek a hamvasztás illetve a hamvak otthoni elhelyezéséről. Előadta, bármikor lehetővé teszi, hogy a felperes meglátogassa gyermekük hamvait, és azt is biztosítja, hogy ilyen alkalmakkor kegyeleti jogait egyedül gyakorolja.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, az alperes megsértette a felperes kegyeleti jogát azzal,

hogyan elhunyt közös gyermekük, néhai **(gyermek vezetékneve) (gyermek neve)** hamvait saját lakásán helyezte el. Kötelezte

az alperest a jogsértés abbahagyására és a sérelmes helyzet megszüntetésére akként, hogy a hamvakat 30 napon belül köztemetőben helyezze el a peres felek közös költségén. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 40 000 Ft perköltséget, továbbá az államnak 36 000 Ft eljárási illetéket.

Határozatának indokolásában rámutatott, a jelen jogvita elbírálására nem a temetőkről és a temetkezésről szóló jogszabályok, hanem a Ptk. személyiségi jogi, kegyeleti jogi rendelkezései irányadóak. Hangsúlyozta, a kegyeleti jog abszolút hatálya azt jelenti, hogy mindenki számára biztosítani kell a kegyeleti szempontok érvényesítését, lehetővé kell tenni, hogy kegyeletét valamilyen módon ténylegesen is leróhassa. E szempontoknak az elhunyt hamvainak alperes lakásán történő elhelyezése nem felel meg, mert a felperes nem tudja kegyeleti jogát korlátozástól mentesen gyakorolni, nem várható el, hogy minden esetben előzetesen egyeztessen az alperessel, és az alperes intim szféráját jelentő lakásban tisztelegjen gyermeke emléke előtt mások jelenlétében. Szükségtelennek találta bizonyítás lefolytatását a néhai végakaratainak igazolására, figyelemmel arra, hogy az elhalálozás után az alperes által előadottak szerinti végakarata érvényesült, a jogvitát azonban a megváltozott körülmények alapján kell elbírálni, ebből a szempontból pedig a felajánlott bizonyítás nem releváns.

Az ítélet ellen benyújtott fellebbezésében az alperes annak megváltoztatásával a kereset elutasítását és a felperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte. Hangsúlyozta, a felperes kegyeleti jogának gyakorlását soha nem akadályozta, nem felügyelte, jelenleg is lehetőséget biztosít arra, hogy egyeztetés alapján távollétében gyakorolja. Megismételte, a fia végakaratait teljesítették, amikor a hamvakat tartalmazó urnát a lakásban helyezték el, az pedig fogalmilag kizárt, hogy az elhunyt végakarata sértse a kegyeleti jogot. Utalt arra, a felperes új életet kezdett, új családot alapított, ő azonban a fia emlékének áldozza az életét. Kiemelte, a fiúk emlékét nem sértette meg, a gyermek földi maradványainak volt szobájában történő elhelyezése megfelelő környezet a kegyelet lerovására. Érvelése szerint az, hogy a felperes meggondolta magát és nem hajlandó elmenni abba az ingatlanba, ahol ő tartózkodik, nem eredményezi a kegyeleti jog megsértését, a megváltozott körülmények ezt nem befolyásolják.

A felperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A fellebbezés **alaptalan.**

Az ítélet az elsőfokú bíróság döntésével és annak kifejtett indokaival is egyetért, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli alábbiakat.

A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:50. § (1) bekezdése értelmében a meghalt személy emlékének megsértése miatt bírósághoz fordulhat a hozzátartozó, vagy az, akit az elhunyt végrendeleti juttatásban részesített. Az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy elhunyt gyermeke emlékét nem sértette meg, ezt egyébként maga a felperes sem állította. Épp ellenkezőleg, a peradatok alapján vitathatatlan, hogy az alperes nagy tisztelettel és szeretettel ápolja fia emlékét. A kegyeleti jognak azonban csak egyik megnyilvánulási formája a hozzátartozóknak és a végrendeleti juttatásban részesített személyeknek az elhalt emlékének méltó megőrzésével, megvédésével kapcsolatos - a Ptk. 2:50. § (1) bekezdésében biztosított - jogosultsága. Ezen túl a kegyeleti jog a túlélők személyiségi jogaként is érvényesül, amelyben egyebek mellett a gyászuk

kifejezése, az

elhunythoz fűződő érzelmeik, emlékeik, az elhunyt személyiségi értékeinek a torzításmentes őrzése, megóvása nyilvánul meg (BDT2005. 1260). A kegyeleti jog, mint a túlélőket megillető személyiségi jog magában foglalja azt a jogosultságot, hogy a túlélő az elhunyt emléke iránt érzett tiszteletét, szeretetét tárgyasult formában - pl. síremlék állításával, az elhalt hamvait tartalmazó nyughelyen virág, mécses elhelyezésével - is kifejezhesse. Ebből következően a kegyeleti jog megsértését nem csupán a halott emlékének a megsértése jelentheti, hanem az olyan magatartás is, amely a jogosultat az elhunyt iránti kegyelele kifejezésében gátolja, kegyeleti érzésének kinyilvánításában akadályozza vagy korlátozza.

A következőkes ítélkezési gyakorlat szerint a kegyeleti jogot több jogosult - mivel e jogok versengenek egymással - önállóan, de egymás jogának tiszteletben tartása mellett gyakorolhatja (BDT2005. 1260.II, BH1990. 374). A kegyeleti jog gyakorlásakor fokozott jelentősége van a jogosultak együttműködésének, egyik jogosult sem tehet olyat, amely sérti a halott emlékét, és a többi kegyeleti jogosult jogait vagy méltánylást érdemlő érdekeit (BH1984. 352).

Mindezt figyelembe véve a bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az alperes magatartása sérti-e a felperes kegyeleti érzésének a kinyilvánítását, gátolja-e őt az elhunyt gyermeke emléke iránt érzett tisztelete és szeretete kifejezésében. Az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a jelen körülmények között nem tudja korlátozástól mentesen gyakorolni kegyeleti jogát, az alperes kizárólagos tulajdonában álló lakásban nem tudja háborítatlanul, minden feltételtől függetlenül leróni tiszteletét gyermeke hamvai előtt. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes kegyeleti jogát azzal, hogy mindkettőjük hozzátartozójának hamvait a saját lakásán helyezte el, így jogsértés nélkül kötelezte az alperest a sérelmezett helyzet megszüntetéseként az elhunyt maradványainak közös költségen, köztemetőben való elhelyezésére (Ptk. 2 : 51. § (1) bekezdés a), d) pont).

Mindezt nem érinti az elhunytak az eltemetése módjára tett nyilatkozata.

A temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. tv. 1. § (2) bekezdése értelmében a végső nyughely megválasztásában és a temetés lebonyolításában az abban közreműködők és az eltemetettők az elhunyt életében tett rendelkezésére figyelemmel kötelesek együttműködni. Jelen esetben a felek gyermekük eltemetéséről az elhunyt által életében kifejezésre juttatott - az alperes által hivatkozott - kívánságának megfelelően gondoskodtak. Tény ugyanakkor, hogy utóbb a néhai által ismert körülmények megváltoztak: szüleinek életközössége megszakadt, a volt családi otthon eladásra került, így a hamvak elhelyezése a továbbiakban már nem lehetséges az elhunyt rendelkezésének megfelelően. Az alperesnek az az előadása, hogy a gyermeke ingóságaival berendezett szobában helyezte el a hamvakat tartalmazó urnát, nem értékelhető akként, hogy ezáltal biztosított a néhai akaratának érvényesülése. A gyermek által használt bútorokkal, egyéb tárgyakkal való berendezés nem változtat azon a tényen, hogy maga az érintett helyiség nem azonos a néhai volt szobájával, és nem teszi súlytalanná azt a körülményt sem, hogy a szülők életközössége megszakadt, s ilyenformán a hamvaknak a volt családi otthonban történő elhelyezése - az ehhez szükséges tárgyi és személyi feltételek hiányában - nem valósítható meg.

Minderre tekintettel az ítéletábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az alperes fellebbezése eredménytelennek bizonyult, a másodfokú eljárásban azonban a felperesnek

költsége nem merült fel, az alperes a fellebbezési eljárási illetéket leróta, így a másodfokú perköltség és illeték megfizetéséről az ítéletáblának rendelkeznie nem kellett.

S z e g e d , 2015. június 10.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
előadó bíró

Bereczkyné dr. Lengyel Nóra sk.
áblabíró